

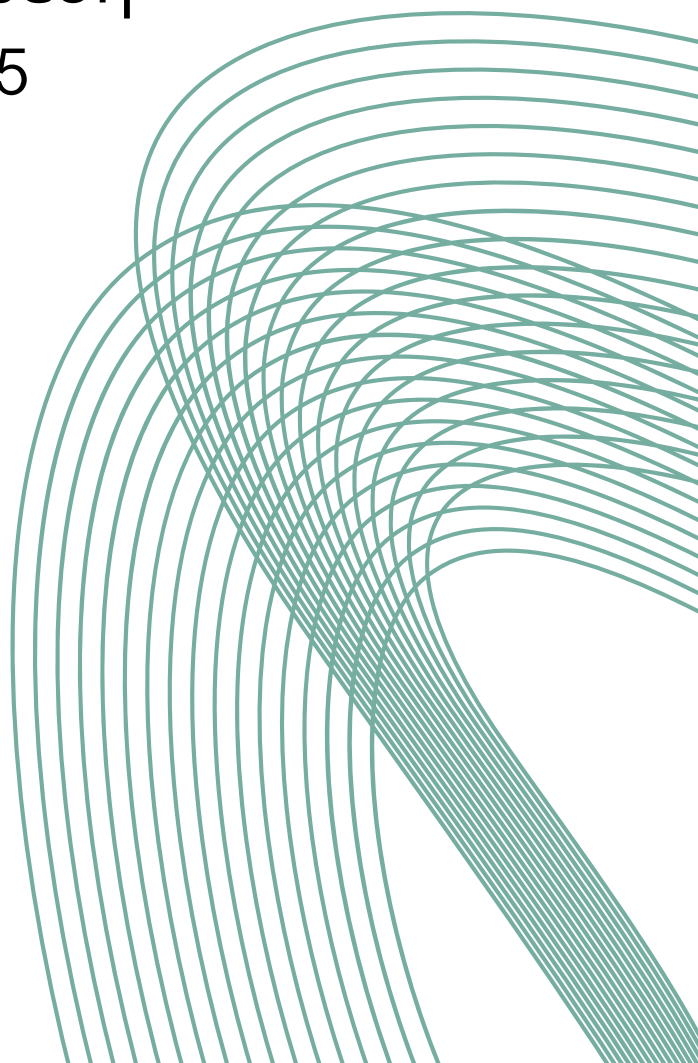
ΝΥΡ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ετήσια Έκθεση Δράσεων
2024/25

Τμήμα Ιστορίας, Πολιτικής και
Διεθνών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

NUP Παρατηρητήριο
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
Ετήσια Έκθεση
2024/25

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Η παρούσα ετήσια έκθεση συντάσσεται με στόχο την τεκμηριωμένη παρουσίαση του έργου του ΝΥΡ Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2024/25. Το Παρατηρητήριο ιδρύθηκε ως Ερευνητικό Ινστιτούτο στο τμήμα Ιστορίας, Πολιτικής και Διεθνών Σπουδών, με σκοπό την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και κοινωνικού ρόλου του Πανεπιστημίου στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κατά την πρώτη χρονιά λειτουργίας, το Παρατηρητήριο επιβεβαίωσε την αποστολή του και την αναγκαιότητα αντιμετώπισης των σύγχρονων προκλήσεων που αφορούν τον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τις κύριες δράσεις, παρεμβάσεις, επιστημονικές δημοσιεύσεις και ερευνητικές πρωτοβουλίες της πρώτης χρονιάς λειτουργίας του Παρατηρητηρίου. Παράλληλα, θέτει τους στόχους για τη συνέχεια της δράσης του, επιδιώκοντας να συμβάλει ουσιαστικά στον ακαδημαϊκό και δημόσιο διάλογο.

Εκ μέρους της ερευνητικής ομάδας του Παρατηρητηρίου, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλες και όλους όσοι συνέβαλαν ενεργά στην υλοποίηση του έργου του Παρατηρητηρίου.

8 Ιουλίου 2025

Δρ. Ελένη Γαβριήλ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2024/25, το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανέπτυξε πλούσια δραστηριότητα, συνδυάζοντας την ακαδημαϊκή έρευνα με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και τη δημόσια παρέμβαση. Στις προτεραιότητές του συγκαταλέγονται:

- Η τεκμηριωμένη μελέτη του θεσμικού πλαισίου και της πρακτικής εφαρμογής των δικαιωμάτων στην Κύπρο και διεθνώς.
- Η ενδυνάμωση της πανεπιστημιακής κοινότητας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Η σύνδεση με τον δημόσιο λόγο και η ανάδειξη σύγχρονων προκλήσεων που αφορούν τις έμφυλες, πολιτισμικές και κοινωνικές διαστάσεις των δικαιωμάτων.

Η παρούσα έκθεση καταγράφει επιλεκτικά τις βασικές πρωτοβουλίες του Παρατηρητηρίου, οργανωμένες σε τέσσερις βασικούς άξονες:

- Εκπόνηση επιστημονικών μελετών
- Δράσεις
- Δημόσια παρουσία και παρεμβάσεις στα ΜΜΕ
- Στόχοι για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος

Η δραστηριότητα του Παρατηρητηρίου φιλοδοξεί να συμβάλει όχι μόνο στην επιστημονική έρευνα αλλά και στη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος σεβασμού και συμπερίληψης, σε συνάφεια με τις θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας.

Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Το Παρατηρητήριο στελεχώνεται από μια διεπιστημονική ομάδα ερευνητών και ερευνητριών, που περιλαμβάνει προπτυχιακούς/ες και μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές και φοιτήτριες, καθώς και αποφοίτους/ες του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος.

Ελένη Γαβριήλ, Επικεφαλής

Λέκτορας Διεθνούς Οικονομικού Δικαίου και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Τμήμα Ιστορίας, Πολιτικής και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου. Είναι Δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη νομική αλληλεπίδραση μεταξύ της προστασίας των άμεσων ξένων επενδύσεων και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Συμμετέχει ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα που αφορούν τη συμπεριληπτικότητα και την ισότητα στην εκπαίδευση.

Αναστασία Μενούνου, Ερευνήτρια

Απόφοιτη του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΕΚΠΑ) με πολυετή διδακτική εμπειρία. Τριτοετής φοιτήτρια της Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου. Στα ακαδημαϊκά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το θέατρο, το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Γιάννης Γκίκας, Ερευνητής

Απόφοιτος Πολιτικών Επιστημών και μεταπτυχιακός φοιτητής στο πρόγραμμα Διεθνείς Σχέσεις, Στρατηγική και Ασφάλεια (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου). Είναι επιχειρησιακός Διευθυντής στον τομέα της Αεροπορικής Ασφάλειας.

Δημήτρης Ανδρουλάκης, Ερευνητής

Απόφοιτος Πολιτικών Επιστημών & Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΠΑ) με μεταπτυχιακή εξειδίκευση στις Διεθνείς Σχέσεις, Στρατηγική & Ασφάλεια (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου). Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ανθρώπινη ασφάλεια, οι Διεθνείς Σχέσεις και η εκπόνηση αναλύσεων σε κοινωνικά/πολιτικά ζητήματα.

Ιορδάνης

Μάντζος-Πούλιος,

Ερευνητής

Τεταρτοετής φοιτητής της Νομικής Σχολής (ελλαδική κατεύθυνση) του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου. Παράλληλα, είναι στέλεχος του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής και μέλος του Τομέα Παιδείας του κόμματος.

Ειρήνη Κονσολάκη, Ερευνήτρια

Τελειόφοιτη φοιτήτρια νομικής στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις. Είναι μέλος της Νομικής Κλινικής Διεθνούς Δικαίου, ενώ παράλληλα δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο.

Μαριάννα Συμεωνίδη, Ερευνήτρια

Ειδικεύεται στην πολιτική και γεωπολιτική ανάλυση. Έχει εργαστεί στο European Institute for International Relations (EIIR) και έχει συμμετάσχει σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα. Είναι απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στην Ευρωπαϊκή Πολιτική και Διακυβέρνηση (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Το Παρατηρητήριο ενίσχυσε τον ερευνητικό του ρόλο μέσω της δημοσίευσης πέντε θεματικών μελετών, οι οποίες εξετάζουν κομβικά ζητήματα θεσμικής προστασίας και εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο και την Ευρώπη.

Νο. 1/2025 — Νομοθετικό Πλαίσιο Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία

Συγγραφέας: Ιορδάνης Μάντζος-Πούλιος

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Μάρτιος 2025

Περίληψη: Η έκθεση προσφέρει μια αναλυτική κωδικοποίηση του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς νομικού πλαισίου που διέπει τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο. Εξετάζει τις θεμελιώδεις συνταγματικές διατάξεις, το ενωσιακό δίκαιο, καθώς και τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα. Αναδεικνύει τους ανεξάρτητους φορείς που επιβλέπουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών.

Νο. 2/2025 — Η Κυπριακή Δημοκρατία ενώπιον του ΕΔΔΑ: Επιλεγμένες Υποθέσεις και Συμπεράσματα

Συγγραφείς: Δημήτρης Ανδρουλάκης, Ειρήνη Κονσολάκη, Μαριάννα Συμεωνίδη, Αναστασία Μενούνου

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Μάρτιος 2025

Περίληψη: Η μελέτη αναλύει σημαντικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, οι οποίες αφορούν την Κύπρο, εστιάζοντας σε θέματα όπως ελευθερία έκφρασης και συνθήκες κράτησης. Αναδεικνύει τις επιπτώσεις τους στο κυπριακό νομικό σύστημα και την ευρύτερη προστασία των δικαιωμάτων.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Νο. 3/2025 — Το Θεσμικό Πλαίσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας για τα Δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ+ Κοινότητας

Συγγραφέας: Ιορδάνης Μάντζος- Πούλιος

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Ιούνιος 2025

Περίληψη: Η έρευνα εξετάζει αναλυτικά το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στην Κύπρο, την πρόοδο που επετεύχθη και τα υπάρχοντα κενά. Περιλαμβάνει σύγκριση με την Ελλάδα και άλλα ευρωπαϊκά κράτη, καθώς και την ανταπόκριση σε αιτήματα της κοινότητας, όπως αυτά εκφράζονται από τον οργανισμό Accept - ΛΟΑΤ Κύπρου.

Νο. 4/2025 — Υπόθεση Υ κατά Γαλλίας (ΕΔΔΑ Αριθμός Προσφυγής: 76888/17)

Συγγραφέας: Ειρήνη Κονσολάκη

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Ιούνιος 2025

Περίληψη: Ανάλυση της υπόθεσης Υ κατά Γαλλίας στο ΕΔΔΑ σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής ενός intersex ατόμου. Στην απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι η άρνηση των γαλλικών αρχών να αναγνωρίσουν ουδέτερο ή intersex φύλο στα ληξιαρχικά έγγραφα δεν παραβιάζει την ΕΣΔΑ. Παρουσιάζει τις νομικές και κοινωνικές διαστάσεις της υπόθεσης.

Νο. 5/2025 — Η Προστασία και Προώθηση των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ)

Συγγραφείς: Δημήτρης Ανδρουλάκης, Μαριάννα Συμεωνίδη

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Ιούλιος 2025

Περίληψη: Η έκθεση αναλύει το πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και τις υφιστάμενες πολιτικές και στρατηγικές. Εστιάζει στην ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ στην κοινωνία.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ

«Ο Τοίχος της Σιωπής» (17-23 Μαρτίου 2025)

Διοργανώθηκε ένας διαδραστικός χώρος ευαισθητοποίησης όπου φοιτητές/τριες, ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου συμμετείχαν ανώνυμα, αναγράφοντας εμπειρίες και μηνύματα σχετικά με παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εστιάζοντας σε ζητήματα διακρίσεων, βίας και εκφοβισμού. Η δράση αυτή συνέβαλε στην ενίσχυση της κοινωνικής ευθύνης και της συμπερίληψης στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Πρωτοβουλία και υλοποίηση: Ιορδάνης Μάντζος-Πούλιος και Αναστασία Μενούνου, μέλη του Παρατηρητηρίου.

01

Συμπόσιο «Ρητορική Μίσους, Παραπληροφόρηση & ΛΟΑΤΚΙ+ Ορατότητα» (9 Απριλίου 2025)

Με τη συμμετοχή ακαδημαϊκών, εκπροσώπων ΜΚΟ και κοινωνικών φορέων, η εκδήλωση ανέδειξε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα, συζητώντας το ρόλο της παραπληροφόρησης και της ρητορικής μίσους. Το συμπόσιο προσέλκυσε μεγάλο ενδιαφέρον και άνοιξε γόνιμο διάλογο με το κοινό, επιβεβαιώνοντας τη σημασία τέτοιων πρωτοβουλιών. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου, σε συνεργασία με το Fact Check Cyprus (SCRC, ΤΕΠΑΚ), το Συμβουλευτικό Κέντρο Έρευνητικών και Ψυχολογικών Υπηρεσιών (Σ.Κ.Ε.Ψ.Υ), τον Όμιλο Ψυχολογίας και την Επιτροπή Ισότητας, Διαφορετικότητας και Συμπερίληψης (EDI) του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος.

02

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2024/25, το Παρατηρητήριο είχε σημαντική παρουσία σε διάφορα μέσα ενημέρωσης, ενισχύοντας τον δημόσιο διάλογο σε κρίσιμα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κοινωνικής δικαιοσύνης και θεσμικής λογοδοσίας. Παρατίθενται ενδεικτικά δημοσιεύματα:

Μαριάννα Συμεωνίδη

Τίτλος: Απόφαση-ορόσημο του ΕΔΔΑ για τη 'Νεκρή Ζώνη' της Κύπρου

Μέσο: Geopolitico

Ημερομηνία: Φεβρουάριος 2025

Περίληψη: Στο άρθρο, σχολιάζεται η κρίσιμη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με τη 'Νεκρή Ζώνη' της Κύπρου, επισημαίνοντας τις νομικές και ανθρωπιστικές προεκτάσεις.

Σύνδεσμος: <https://geopolitico.gr/2025/02/apofasi-orosimo-tou-edda-gia-ti-nekri-zoni-tis-kyprou/>

Ελένη Γαβριήλ

Τίτλος: Μεγάλα αθλητικά γεγονότα και ανθρώπινα δικαιώματα

Μέσο: Defence-Point

Ημερομηνία: Αύγουστος 2024

Περίληψη: Ανάλυση των επιπτώσεων των μεγάλων αθλητικών διοργανώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, με έμφαση σε σύγχρονες προκλήσεις και νομικά διλήμματα.

<https://www.defence-point.gr/news/megala-athlitika-gegonota-kai-logos-peri-anthropinon-dikaiomaton>

Τίτλος: Η αναγκαιότητα της προστασίας θυμάτων σεξουαλικής βίας: Απόφαση ΕΔΔΑ Χ κατά Κυπριακής Δημοκρατίας

Μέσο: Pafosnet

Ημερομηνία: Μάρτιος 2025

Περίληψη: Σχολιασμός της απόφασης του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Χ κατά Κύπρου, η οποία ανέδειξε τις θεσμικές ελλείψεις στην αντιμετώπιση σεξουαλικής βίας και τις παραβιάσεις των άρθρων 3 και 8 της ΕΣΔΑ.

Σύνδεσμος: <https://www.pafosnet.com/%ce%b7-%ce%b1%ce%bd%ce%b1%ce%b3%ce%ba%ce%b1%ce%b9%cf%8c%cf%84%ce%b7%cf%84%ce%b1-%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%83%cf%84%ce%b1%cf%83%ce%af%ce%b1%cf%82-%ce%b8%cf%85%ce%bc%ce%ac%cf%84%cf%89/>

Τίτλος: Ισότητα στη θεωρία ή στην πράξη; Πώς κατοχυρώνονται τα ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιώματα σε Ελλάδα και Ευρώπη

Μέσο: Nomiki Bibliothiki Daily

Ημερομηνία: Ιούνιος 2025

Περίληψη: Παρέμβαση στο ειδικό αφιέρωμα του NB Daily, με καταγραφή προκλήσεων και καλών πρακτικών στην κατοχύρωση ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιωμάτων.

Σύνδεσμος: <https://daily.nb.org/focus/isotita-sti-theoria-i-stin-praxi-pos-katochyronontai-ta-loatki-dikaiomata-se-ellada-kai-evropi/>

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2025/26

Το NUP Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εισέρχεται στο νέο ακαδημαϊκό έτος με ανανεωμένο προσανατολισμό και διάθεση για ενίσχυση της θεσμικής του παρουσίας, την εμβάθυνση της ερευνητικής του δραστηριότητας και την ενδυνάμωση των δεσμών του με την πανεπιστημιακή και ευρύτερη κοινωνία.

Νέες Στοχεύσεις και Προγραμματισμένες Πρωτοβουλίες

- Δημοσίευση άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά και συμβολή στην έρευνα.
- Ανάπτυξη συνεργασίας με φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συναφών Παρατηρητηρίων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων και διαλέξεων με αντικείμενο εξειδικευμένα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ανάγκες και Προκλήσεις

Κατά την πορεία του προηγούμενου έτους, αναδείχθηκαν ανάγκες που θα πρέπει να καλυφθούν για την αποτελεσματικότερη λειτουργία και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Παρατηρητηρίου:

- Χρηματοδότηση: Η επέκταση των δραστηριοτήτων επιβάλλει την αναζήτηση πρόσθετων πόρων, είτε μέσω ερευνητικών προγραμμάτων είτε με θεσμική ενίσχυση από το Πανεπιστήμιο.
- Συμμετοχή φοιτητών/τριών: Η αυξημένη συμμετοχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών σε ερευνητικά και οργανωτικά σχήματα αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη συνέχιση της δυναμικής λειτουργίας του Παρατηρητηρίου.
- Διατήρηση και θεσμική κατοχύρωση του Παρατηρητηρίου: Ως δομή εντός του Πανεπιστημίου, το Παρατηρητήριο επιδιώκει τη μακροπρόθεσμη ενσωμάτωσή του στις ερευνητικές και εκπαιδευτικές στρατηγικές του ιδρύματος.

Το Παρατηρητήριο συνεχίζει να λειτουργεί ως ζωντανός χώρος έρευνας, διαλόγου και δέσμευσης απέναντι στις αξίες της ισότητας, της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Λεωφόρος Δανάης 2,8042, Πάφος, Κύπρος

hro@nup.ac.cy

https://rb.gy/107ujg_

Instagram

Facebook

